

KRÚŽKOVOR

Program krůžku na II. čtvrtletí 1998:

- 25.3 - 5.4. Deset vystoupení Slováčku pro zahraniční turisty U Kozáků
17.4. Účast Slováčku v pořadu Děti dětem v Bílém domě
22.4. 19.30 Beseda v Klubu Vojenské akademie, Šumavská 4, se sjezdem
čarodějnic k 90. výročí krůžku
25.4. Vystoupení Slováčku při vítání nových občánků v Bystrci
20.5. 19.30 Beseda v Klubu VA
31.5. Vystoupení Slováčku se souborem Jánošiček v KVA
5.-6.6 Vystoupení souboru dospělých na letišti ve Slatině
17.6. 19.30 Beseda v KVA

Výhledově:

- 28.-30.8. Účast obou souborů krůžku na IX. Mezinárodním festivalu v Brně
2.9. Vystoupení souboru dospělých pro účastníky mezinárodního
farmakologického kongresu v Brně

Jubilanti

- 75 let 8.5. Jitka Vízdalová
 15.5. Anna Ondrová
 13.6. Ing. Zdeňka Škollová
- 70 let 19.4. Ing. Karel Stehlík
 3.5. Dr. Josef Kutálek
- 60 let 8.4. Jiří Veselý

Sponzoři, dárci a zadavatelé reklam

Na 48. slovácký ples finančně přispěly firma Stappa Mix z Brna (zásluhou J. Macháčka) a Československá obchodní banka Praha, hlavní pobočka Brno (zásluhou ing. R. Viktorina).

Do tomboly plesu věnovali ceny Cestovní kancelář ZMS Tours z Brna (zásluhou H. Leitgebové), Kongresové centrum Brno, firma Boháček z Brna (opět zásluhou H. Leitgebové) a z nekrůžkařů dále František Jůza a Olga Mantese.

Z krůžkařů přispěli do tomboly dr. L. Bulíček, M. Bulíčková, K. Červenka, M. Červenka, P. D'Ambrosová, J. Dokoupil, Ing. M. Dostál, Ing. M. Hebron, M. a P. Charuzovy, H. Janíková, Y. Janošíková, Ing. F. Kašník, J. Kelarová, Ing. Z. Kopřiva, J. Kopřivová st. a ml., R. Krčmařová, R. Krejčí, Z. a Mgr. J. M. Kristovi, K. Křivánek, D. a Ing. J. Kučerovi, O. a Dr. J. Kutálkovi, J. Macháček, D. Martínková, M. Medovarský, A. a J. Ondrovi, Mgr. B. a Mgr. M. Pavlíkovi, P. Pazourková, B. Rozenbergová, Ing. J. Stöhr, Z. Šebesta, E. Štěpánková, V. Švandová, J. Veis, Z. a J. Veselí, J. Veškmová a ing. R. Viktorin.

Všem srdečný dík.

V prosinci min. roku jsme rozeslali "starým" krůžkařům a příznivcům krůžku dopis s informacemi o připravovaných akcích k 90. výročí a přiložili složenku na jejich případný příspěvek. Zasláním peněžního obnosu dosud reagovali:

Ing. B. Cejpek, Dr. V. Damborský, Ing. J. Davidová, Ing. M. Doubek, Prof. Dr. D. Holý, DrSc., Chaloupka, Dr. M. a Dr. J. Jančářovi, Ing. J. Kinzel, Kotásková, Ing. P. Náhlík, Dr. C. Okénka, J. Rybecký, Dr. L. Severa, Ing. J. Stöhr, Ing. J. Šenk, Prof. J. Školl, Ing. B. Šmidová, Ing. D. Vája, Dr. B. Valenta, Dr. V. Vařecha, M. Vyoralová, V. Zahradniček a S. Žmola. Také jim náš vřelý dík!

Zadání reklamy krůžku zadali:

Ing. Jan Hladký z Brna, dealer firmy Husqvarna (zásluhou Hany Janíkové), Československá obchodní banka, hlavní pobočka Brno (zajistil Ing. Rostislav Viktorin) a Jihomoravská energetika v Brně (zásluhou Marie Dvořákové).

Rádi pomůžeme s reklamou i dalším firmám.

Z bratrských krůžků

Pražský krůžek má besedy v Sokolovně ve Vršovcích, vždy od 19.00 hod., ve dnech 8. dubna, 13. května a 10. června. Výstavu a košť vín pořádá 19. dubna od 15.00 hod. v hotelu Ambassador.

Bratislavský i pražský krúžek chystajú zájazd na slavnosti Podluží v písniach a tanci v Tvrdonicích ve dnech 5. až 7. června a vyzývajú nás, aby chom tam prišli také a uspořádali setkání krúžků.
Zájemci hlase se!

Kronika

Krúžku do roku 1998 blahopřáli: Mezinárodní folklorní festival Zeeland Sas van Gent, Holandsko, Imants Rinkis z Gulbene, Lotyšsko (kameraman místní televize), Dainuvite Putnina a soubor Apinitis z Gulbene, Lotyšsko, Zita Baniulaityte a soubor Meguva z Palanga, Litva, Festival de Martigues, Francie, Blanka a Stanislav Žmolovi z Vídně, Slováké krúžky z Bratislavy a Prahy, Dr. Zuzana Malcová a Mgr. Věra Brundíková z Ministerstva kultury, Praha, Oldřiška Mačalíková z Kongresového centra Brno, František Hasil - Ňancek z Břecavi, Folklorní sdružení ČR, Praha, soubory Ondráš, Púčik, Tanečnica, Brněnský Valášek a Polana z Brna, Folklorní studio Buchlovice, cimbálová muzika Javomík Brno a agentura ART-AM Praha.

48. slovákého plesu 24. ledna se zúčastnilo 523 platicích návštěvníků a asi 60 hostů / sponzoř, účinkující Slováký krúžek Grajcar ze Šardic, skupina členů Slovákého krúžku a Skaličanů z Bratislavy ap./, krojovaných bylo asi 170. Ze skupin to byla především plesu věrná chasa z Mikovic a Véseck, Lišňáci, Jundrováci a Komiňáci, chasa z Vacenovic a soubor Lučina z Brna.

Devadesátiletý šohaj

Věřte - nevěřte, ale "náš Ňancek" - teda František Hasil, rodák z Tvrdonic - má opravdu už 90 let, on na to má aj "úřední papír", totiž křestní list! Do Krúžku v Brně přišel v listopadu 1939 z Bratislavy, teda chodí k nám už 59 roků, a tak má v krúžku už aj "domovské právo"!

Je nesnadným úkolem napsat něco o něm něco k tomuto životnímu jubileu, vždyť za celý život toho tolik prožil, že by z toho byla veliká kronika! A tak přeběhněme jeho život aspoň ve zkratce a heslovitě.

Mládí prožil v rodných Tvrdonicích jako syn sedláka - ve dne práce na poli a doma u zvířat - s klukama chodil na ovoce cizích lidí, aby je mohli hotaři honit po vinohradech - večer se chodila vyšustovat turkyň, vařit trnky, strašit děvčata - později potom už se staršími šohaji po dědině zpívali písničky, k muzikám, na bály a na hody, a to nejen doma, ale se spolužákama z gymnázia i v jejich

dědinách, takže není na Podluží dědiny, kde by nezpíval, netancoval, neverboval. Mladá léta - čili dobu "pacholčení" prožíval bouřlivě a nenasytně, jak doma, tak i "prespole", a po návratu z vojenské služby ještě pestřeji a bohatěji jako stárek chasy. Přišel však nástup do zaměstnání u ČSD na Slovensku, odchod z rodné dědiny "do světa", ale za to zase radostné návraty domů na hody, bály a fašanky, jak v rodné obci, tak i v "prespolních". Na Slovensku poznával život v dědinách "na Záhori", od roku 1934 jezdil pak do Slovákckého krúžku v Bratislavě, kde tehdy byla polovina návštěvníků ze Slovákcka - s mnoha z nich se zase sešel v Krúžku v Brně, kam přišel v listopadu roku 1939, kam chodí ještě i dnes.

V brněnském krúžku hned od počátku patřil mezi ty, které bylo vždy vidět a slyšet, zúčastňoval se všech akcí a veřejných vystoupení, zvaných tehdy "Akademie", zpívání v rozhlase, zájezdů krúžku do slovákckého "terénu" při různých tradičních slavnostech toho či onoho kraje - jízda králů v Hluku a ve Vlčnově, fašank ve Strání, Slovákcký rok v Kyjově, národopisné slavnosti ve Strážnici, Velké Krumviři, Tvrdomicích, na Slovensku potom ve Východně, na Myjavě, ve Vrbovém, v Helpě a Gombaseku (tam byly slavnosti Maďarů ze Slovenska). Ze 48 balů krúžku se zúčastnil 45 - jen na třech nebyl "z vyšších příčin" (nemoc, pobyt v lázních a stávka železničářů). S krúžkem prožil jeho slavné doby - hlavně za války a po jejím skončení, a také doby útlumu jeho činnosti, hrozícího dokonce zánikem krúžku (tzv. "padesátá léta"). Zdůraznit je třeba, že se vždy a všude hrdě hlásil ke svému rodnému Slovákcku a proto se také všech akcí zúčastňoval v kroji, kterým se veřejně přiznával ke svému původu. Od roku 1947 se také podílel na vedení krúžku a tak moc dobře zná jeho vývoj a činnost, jakož i různé spory v názorech, všeobecně známé jako "spolkové hašteření".

Jubilant vždy a všude obdivoval pestrost, krásu a vkus výrobků našeho lidu - nejen kroje, písničky, tance a zvyky, ale i lásku, fantazii a svatou trpělivost všech děl - či už z textilu, dřeva, železa nebo kamene - byl tvrdým zastáncem zachování jejich původnosti a starobylosti v dotyčné části kraje; co je doma na Podluží - patří tam, co je doma na Horňácku - patří tam, stejně jako co je na Kopanicích, patří tam. Sám se přiznává, že krúžek v Brně mu rozšířil jeho "národopisný obzor" a že mu vděčí za to, že se z něho "obyčejného Podlužáka" stal uvědomělý příslušník celého slovákckého regionu, že miluje všechny oblasti Slovákcka tak, jak dříve jen rodné Podluží. Jeho obdiv a lásku k lidovému umění dokazuje i to, že už ve věku "výminkáře" začal sbírat ručně malovanou keramiku - taliře, džbány, vázy, čepáky, různé předměty a figurky apod., jak z našeho kraje, tak i ze Slovenska, neboť "tato je stejně pěkná z levého, jako z pravého břehu Moravy". Za 11 let sbírání shromáždil sbírku asi 650 kusů, kterou dnes obdivují návštěvníci Muzea TGM v Hodoníně.

Zkrátka a prostě řečeno - život jubilanta byl naplněn prací a činností veřejně prospěšnou a každý návštěvník Slovákckého krúžku v Brně si tohoto "Podlužáka

v ratyňáku" jistě navždy zapamatoval.

A tak co mu máme k jeho jistě už pěkným devadesátinám popřát? Jistě jen to, aby mu zdraví a životní aktivita zůstala ještě aspoň do těch příštích "kulatých" narozenin!

p. s. Podle vzpomínek jubilanta, kamarádů i mých "dal na papír"

Jožka Šifar z Poštorné

Do vlastních řad

Pravděpodobně je chybou nás "délesloužících" krúžkařů, což beru i na sebe, že dostatečně nezdůrazňujeme naše tradice a zvyklosti těm, kteří postupně do krúžku přicházejí, a že je čas od času neopakujeme i těm, kteří působí mezi námi již delší dobu, ale nemají zkušenosti z bezprostředního prožitku tradic Slovácka.

Nejdříve bychom měli upozorňovat na odlišnost krúžkařského způsobu činnosti od činnosti jiných městských těles, zabývajících se folklórem. I když součástí krúžku jsou dnes hned dvě tělesa, praktikující jevištní uvádění folklóru (tedy soubor dospělých se všemi svými složkami a dětský soubor Slováček), těžiště našeho života vždy bylo, je, a doufám, že i nadále bude, v pravidelných besedách, totiž v tom, že si dovedeme zazpívat, zatančit a zahrát pro svoji vlastní potřebu, že slovácká píseň a tanec je něco, co potřebujeme každý ke svému osobnímu životu, a že si jich vážíme jako cenného odkazu dlouhých generací. S tím souvisí skutečnost, že všechny generace mají v krúžku své místo - od dětí, věku dívčího a jinošského přes věk střední až po ty nejstarší, které položertem polovážně symbolicky posazujeme do "súdnej stolice" (ostatně tam bude po čase patřit každý, kdo v krúžku vydrží, i mně se to poznenáhlu stalo). Vladimír Úlehla někde ve své Živé písni napsal, že slovácký krúžek ve městě je napodobením tradičního pospolného života vesnického. Já k tomu dodávám, že naše působení v něm, zejména besedy, jsou milým a občerstvujícím vytržením z každodenního stále se zvyšujícího shonu, srdečným setkáním lidí, které spojuje ušlechtilý zájem, že jsou jakýmsi svátkem.

A jako svátek byly besedy v krúžku vždycky chápány, i když se zprvu konaly každý týden nebo později čtrnáctidenně. Na běžných besedách dávali tomu krúžkaři výraz aspoň tím, že místo civilních košil oblékali krojové "šňůrkovice", a na besedy slavnostní - fašank, hody, vánoce apod. - přicházeli vyšňoření v krojích. A mrzí mne, že tato zvyklost, výraz oné úcty k odkazu generací, kterou jsem již vzpomenu, v poslední době v krúžku upadá. Vzkřísme ji, ať je tak živá, jako naše zpívání a tancování!

Jenda Krist

28. února tohoto roku by se dožila Justina Konečná 62 let. Vzpomínáme.

Pozvánka

Dětská sekce Sdružení přátel folklóru v Brně a Nadace VSPT Jánošík Vás srdečně zvou na koncert **DĚTI DĚTEM**, který se koná v pátek 17. dubna 1998 v 18.00 hod. v Bílém domě, Žerotínovo náměstí.

Účinkují: Brněnský Valášek, Heřmánek, Iskérka, Jánošíček, Májiček, Pištělákův dětský soubor, Púčik, **Slováček** a Křenováček z Křenovic.

Kružkozor - vydává Slovácký krúžek v Brně. Vychází zpravidla čtyřikrát ročně.
Odpovědný redaktor a grafická úprava Ing. Jiří Raštica. Příspěvky přijímají všichni členové výboru. Náklad 150 výtisků.
